

Nr 138.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1913 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående vård av enskildes skogar på Öland.

(2:a Avd.)

I en till Riksdagen den 25 april 1913 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 294, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit Riksdagen antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag angående vård av enskildes skogar på Öland.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till förberörda protokoll.

Då med hänsyn till den ringa skogstillgången å Öland bevarandet av de fåtaliga i enskild ägo befintliga skogskomplexen å ön enligt utskottets uppfattning utgör en angelägenhet av stor betydelse för det allmänna samt genom den i ärendet föreliggande utredningen torde få anses ådagalagt, att de i 1903 års allmänna skogsvårdslag intagna bestämmelserna med de säregna förhållanden, som i forstligt hänseende äro rådande å Öland, icke erbjuda tillräckligt skydd mot för återväxten menliga avverkningar å ifrågavarande skogsbestånd, har utskottet, som av vad departementschefen anfört känt sig övertygat om behovet av ett *oförtövat* ingripande från statsmakternas sida i syfte att förekomma dylika avverkningar, funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om införande beträffande Öland provisoriskt, i avbidan på resultatet av den av Kungl. Maj:t tillsatta skogslagstiftningskommitténs arbete, av skärpta bestämmelser i fråga om vården av enskildes skogar. Mot detaljerna i det av

Utskottet.

Bihäng till Riksdagens protokoll 1913. 10 saml. 78 häft. (Nr 138—139.) 1

Kungl. Maj:t i dylikt hänseende nu framlagda förslaget, vilket — allenast med de olikheter, som betingas av den ifrågasatta lagens provisoriska karaktär — överensstämmer med de i enahanda avseende enligt lagen den 13 juni 1908 för Gottland gällande bestämmelserna, har utskottet allenast på en punkt funnit anledning till erinran. Utskottet har nämligen, med hänsyn till vikten av att de skärpta föreskrifterna med det snaraste måtte komma i tillämpning, ansett sig böra föreslå, att den nya lagen, vars giltighet enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle inträda först fyra veckor efter den dag, då densamma från trycket utkommit, måtte få träda i kraft redan en vecka därefter.

På grund av vad sålunda anförts för utskottet hemställa,

att Riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, må för sin del antaga följande förslag till

L a g

angående vård av enskildes skogar på Öland.

Härigenom förordnas, att beträffande Öland skola under tiden till den 1 juli 1916 i stället för lagen angående vård av enskildes skogar den 24 juli 1903 gälla följande bestämmelser:

1 §.

Å skogsmark, tillhörig enskilde, må avverkning för annat ändamål än nedan i denna § sägs äga rum allenast med tillstånd av skogsvårdsstyrelsen inom det landstingsområde, vartill Öland hör. Då tillstånd till avverkning meddelas, äger styrelsen föreskriva de åtgärder, som för återväxtens betryggande prövas erforderliga. Skogsägaren är berättigad att erhålla tillstånd till avverkning på en gång i så stor utsträckning, som, med hänsyn tagen jämväl till gårdens framtida behov, är med skogens återväxt förenlig; dock må avverkning i den omfattning, att särskilda åtgärder erfordras för återväxtens betryggande, allenast medgivnas, om sådana åtgärder kunna utan oskäligen kostnad företagas. Tillstånd må ej avse avverkning efter utgången av den för denna lags giltighet bestämda tid.

För avverkning till gårdens behov eller för skogsmarks uppodling till trädgård, åker eller äng eller användande till byggnadstomt eller annat likartat ändamål vare tillstånd icke erforderligt.

2 §.

Vill någon annorledes än till gårdens behov förfoga över virke, som blivit för sådant ändamål avverkat, söka därtill skogsvårdsstyrelsens tillstånd, ägande styrelsen jämväl vid sådant tillstånds meddelande föreskriva för återväxtens betryggande erforderliga åtgärder.

Virke, som avverkats för skogsmarks uppodling till trädgård, åker eller äng eller användande till byggnadstomt eller annat likartat ändamål, skall, såvitt lämpligen ske kan, till gårdens behov användas. Vill någon över dylikt virke annorledes förfoga, söka därtill skogsvårdsstyrelsens tillstånd.

3 §.

Ägare av skogsmark vare ansvarig för att de åtgärder vidtagas, som till återväxtens betryggande föreskrivas. Är avverkningsrätt upplåten till annan, vare jämväl denne underkastad enahanda ansvarighet; äge dock, där annat ej blivit avtalat, av skogsmarkens ägare söka åter, vad han sålunda nödgats utgiva.

Om ansvarighet för åtgärder, som till återväxtens betryggande jämlikt 8 § 2 mom. föreskrivas, gäller vad där stadgat är.

4 §.

Tillstånd till avverkning må i allmänhet av skogsvårdsstyrelsen meddelas allenast efter förutgången undersökning på marken samt utsyning, som på styrelsens förordnande verkställas av någon dess förstligt bildade tjänsteman. Finner styrelsen på grund av undersökning, varom nyss är sagt, eller eljest verkställd utredning uppenbart, att genom avverkning, vartill tillstånd sökes, skogens återväxt icke äventyras, vare utsyning ej erforderlig.

Då tillstånd att förfoga över virke, varom i 2 § förmäles, blivit sökt, äger skogsvårdsstyrelsen föranstalta om undersökning å marken, om anledning därtill föreligger.

5 §.

1 mom. Skogsvårdsstyrelsens slutliga beslut i ärende, varom i 1 eller 2 § sägs, skall så fort ske kan sökanden bevisligen tillställas. Den,

som med beslutet icke åtnöjes, äger att däröver hos Konungens befallningshavande anföra besvär sist innan klockan tolv å trettionde dagen efter det han av beslutet erhållit del, och skall underrättelse därom i beslutet meddelas.

Påkallar klaganden undersökning på marken eller finner Konungens befallningshavande eljest sådan undersökning vara av nöden, förordne Konungens befallningshavande en skogsstats tjänsteman att med biträde av två ojäviga gode män, vilka av förrättningsmannen utses bland dem, som till ledamöter i ägodelningsrätt eller gode män vid lantmäteri-förrättning i orten valda äro, verkställa undersökningen och däröver avgiva redogörelse.

2 mom. Över Konungens befallningshavandes beslut må klagan hos Konungen i vederbörande statsdepartement föras i den ordning, som för ekonomimål i allmänhet är stadgad.

6 §.

Kostnaden för förrättning, varom i 4 § sägs, skall utgå av medel, som av skogsvårdsstyrelsen förvaltas; dock skall nödig hantlangning av sökanden utgöras.

Kostnaden för undersökning, varom i 5 § 1 mom. förmäles, skall av samma medel förskjutas, men kan genom Konungens befallningshavandes slutliga beslut åläggas klaganden, om han undersökningen påkallat.

7 §.

Hava till återväxtens betryggande föreskrivna åtgärder blivit efter-satta, äger domstolen på talan av skogsvårdsstyrelsen förklara styrelsen berättigad att på vederbörandes bekostnad verkställa samma åtgärder eller, om dessa äro av beskaffenhet att icke vidare kunna med åsyftad verkan fullgöras, andra åtgärder, vilka domstolen prövar vara för återväxtens betryggande erforderliga samt av beskaffenhet att kunna verkställas utan oskäligen kostnad.

Talan mot rättens slutliga utslag föres genom besvär.

8 §.

1 mom. Den, som utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd bedriver av-verkning i fall, då sådant tillstånd jämlikt 1 § är erforderligt, straffes med böter från och med tio till och med femhundra kronor, och skall

det avverkade virket, där det ligger å skogen kvar eller, om det är bortfört, fortfarande är i avverkarens besittning, tagas i beslag och dömas förbrutet. Undgår dylikt virke beslag, är den, som låtit verkställa avverkningen, skyldig att utgiva ersättning med belopp, motsvarande dess värde.

Förfogar någon utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd annorledes än till gårdens behov över virke, som blivit utan styrelsens tillstånd avverkat, äge vad i första stycket sägs motsvarande tillämpning.

Innefattar förfarande, varom här är fråga, förbrytelse mot allmänna strafflagen, skall vad förut i denna § är stadgat ej vinna tillämpning; dock skall delägare i samfälld skog, som genom sådant förfarande tillika missbrukat sin rätt i samfälligheten, hava förverkat vad å honom belöper av virke, varmed han tagit brottslig befattning, samt, där hans andel i virket undgår beslag, därför utgiva ersättning efter ty här förut är sagt.

2 mom. Är genom avverkning, som utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd bedrivits i fall, då sådant tillstånd jämlikt 1 § är erforderligt, skogens återväxt äventyrad, äger domstol på därom förd talan föreskriva den, som låtit verkställa avverkningen, de åtgärder, vilka för återväxtens betryggande å den avverkade skogsmarken erfordras och utan oskäligen kostnad kunna verkställas, samt förelägga viss tid, inom vilken samma åtgärder skola vara fullgjorda, vid äventyr att de eljest yarda av skogsvårdsstyrelsen på den försumligen bekostnad verkställda. Är av ägare avverkningsrätt upplåten till annan och har denne genom avverkning, varom nyss är sagt, äventyrat skogens återväxt, må jämväl ägare kunna meddelas enahanda föreläggande; äge dock av den skyldige söka åter, vad han sålunda nödgas utgiva.

Förfogar någon utan skogsvårdsstyrelsens tillstånd annorledes än till gårdens behov över virke, som blivit utan styrelsens tillstånd avverkat, och är genom den avverkning skogens återväxt äventyrad, äge vad förut i detta moment är stadgat motsvarande tillämpning.

9 §.

Kronobetjante så ock skogsvårdsstyrelsen och de till dess biträde anställda tjänstemän äga lika behörighet att åtala förseelser, varom i 8 § 1 mom. sägs, samt att med beslag belägga virke, som skall anses förbrutet.

Varder ej inom trettio dagar, från det beslag skedde, åtal i laga ordning anställt, vare beslaget förfallet.

Angående åtgärder till återväxtens betryggande, varom i 8 § 2 mom. förmåles, tillkommer det skogsvårdsstyrelsen att föra talan.

10 §.

Virke, som enligt denna lag dömes förbrutet, skall av åklagaren försäljas å offentlig auktion, så kungjord, som om auktion å utmätt lös egendom är stadgat. Begär, innan frågan om virkes förverkande slutligen prövats, virkets ägare, att försäljning skall äga rum, eller finner, på anmälan av åklagare, överexekutor, att fara är för virkets förstörelse eller att kostnaden för dess förvarande skulle bliva större än skäligt är, förordne överexekutor, att virket skall säljas i den ordning nyss sagts; och skall i ty fall virkets ägare, där han är känd och inom riket boende, eller, där han bor utom riket men inom riket har känt ombud, som äger att för honom mottaga stämning och avgiva svaromål, ombudet genom åklagarens försorg bevisligen underrättas om auktionen minst åtta dagar, innan den hålles. Anmälan av åklagare, varom här ovan sägs, skall vara åtföljd af fullständig, av två trovärdiga män styrkt förteckning, utvisande virkets mängd och beskaffenhet.

11 §.

Böter, som enligt denna lag ådömas, ävensom genom försäljning av förbrutet virke uppkommen behållning och enligt 8 § utdömd ersättning för virke, som undgått beslag, fördelas så, att en fjärdedel tillfaller åklagaren samt tre fjärdedelar landstingsområdets skogsvårdskassa.

Försäljes i beslag taget virke, innan det dömts förbrutet, skall, till dess frågan därom blivit slutligen avgjord, försäljningssumman nedsättas hos länsstyrelsen, och vare om insättning av sådana medel i bankinrättning lag, som i 138 § utsokningslagen sägs.

12 §.

Saknas medel till fulla gäldandet av böter, vartill någon enligt denna lag fälles, skall förvandling ske enligt allmän strafflag.

13 §.

Prövas för skogsåterväxtens skyddande erforderligt, att rätt till bete å skogsmark varder för viss tid av året inskränkt, ankomme på Konungen att, efter landstingets och hushållningssällskapets hörande, därom meddela särskilda föreskrifter.

14 §.

I avseende å skogar, vilkas bestånd erfordras till skydd mot flygsandsfält, äger denna lag ej tillämpning, sedan sådant förordnande i fråga om avverkning å desamma meddelats, som i lagen angående skyddsskogar sägs.

15 §.

Beträffande avverkning, som ägt rum före denna lags trädande i kraft, skall lagen angående vård af enskildes skogar den 24 juli 1903 äga tillämpning; dock att förbud enligt nämnda lag ej vidare må meddelas. Har sådant förbud förut meddelats, skall det icke äga tillämpning å avverkning, som äger rum efter det nya lagen trätt i kraft.

Denna lag skall jämväl efter den 30 juni 1916 äga tillämpning i fråga om åtgärd, som jämlikt densamma av skogsvårdsstyrelsen föreskrivits, ävensom beträffande överträdelse, som emot lagen ägt rum.

Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag, då densamma från trycket utkommit.

Stockholm den 16 maj 1913.

På jordbruksutskottets vägnar:

GÖSTA TAMM.

Närvarande: hrr Tamm, Odelberg, frih. De Geer, Paulson, Fahlén, Lindblad, Pers, Ericsson, Lundell, greve Hamilton, Kronlund, Linders, Hellström, Lundström, Ekerot och Nilsson i Tånga.
